

K ORGANIZACI OPERAČNÍCH STUDIÍ U VOJENSKÉHO OKRUHU

Kvalitativně nová vojenská doktrína Polské republiky zdůrazňující vedení obranné činnosti na vlastním území prověřuje obsah práce a úkolů mnoha oblastí služební činnosti velitelství a štábů, včetně operačního studia válčiště. Rozhodují o tom, dle našeho názoru, dva zásadní prvky:

- meritorická stránka studijní činnosti, formy a metody uskutečňování studijních úkolů;
- organizačně funkční oblast operačních studií prostoru okruhu jako části západního (středoevropského) válčiště.

Meritorická část studijní činnosti vedená do doby přijetí nové vojenské doktríny se zaměřovala převážně na studium prostoru mimo území státu. Principy nové doktríny vyžadují, ba přímo nutí, k přehodnocení studijní činnosti ve prospěch území vlastního státu. S tím souvisí zaměření studijních úkolů na analýzu a hodnocení vlastního území jako válčiště. Z toho vyplývá nutnost obohacovat metody práce vzhledem k podmínkám uskutečňování úkolů. Současně to znamená také nutně prověřit současné metody a styl práce studijní. Až doposud používaná různorodost metod studií, se přesto zužovala především na hodnocení prostoru činnosti s využitím informací ze zdrojů ukrytých ve vydavatelstvích. Terén vlastního území vytváří další možnost vyznačující se vedením výzkumů přímo v zájmovém prostoru. Touto cestou získané informace se vyznačují nejvyšší možnou aktualitou a důvěryhodností. Tyto charakteristiky mají vliv na to, aby práce v terénu, nazvaná „studijním průzkumem“ byla přijata a používána jako hlavní zdroj informací.

Druhým problémem, který byl naznačen úvodem, je oblast organizačně funkční operačních studií. Operační studia do té doby uskutečňovaly ústřední orgány MNO a velitelství vojenských okruhů, ale Krajské vojenské správy (KVS) byly posledními služebními středisky, které se této služební činnosti účastnily. Současný požadavek hlubšího hodnocení terénních vlastností vlastního prostoru vyžaduje, aby byly ke studiím začleněny také štáby svazků a armádních útvarů, aby byly rozšířeny o taktický stupeň. Neboť mohou, dokonce musí mít, bezvadně prozkoumaný konkrétní prostor činnosti, který je součástí celkové koncepce operačního výcviku. Je to tedy nová kvalita v oblasti studia terénu. U Slezského vojenského okruhu ji vzali v úvahu při každoročním shromáždění, která byla uskutečněna v posledních dvou letech. Zkušenosti získané v oblasti funkčně organizační svědčí o tom, že je nutné popularizovat přijatou variantu, a to především její užité hodnoty.

Závěry, které vyplývaly z fungování přijatého systému studií sugerují potřebu vypracovat podrobně mnoho otázek, a to:

- zásady organizace a řízení operačních studií u vojenského okruhu (VO),
- složení členů operačních studií u jednotlivých stupňů velení,
- kompetenční odpovědnost jednotlivých členů studií,
- systém řízení operačních studií u vojenského okruhu, plánovací a dokumentační činnosti.

Operační studia prostoru VO uskutečňují organizační články velitelství okruhu, štáby svazků (vševojskových divizí, ženijních brigád a RVD) a KVS.

Vlastní činností se zabývá kolektiv důstojníků složený ze zástupců jednotlivých organizačních článků, který je netabulkovou studijní skupinou operačního stupně. Na taktické úrovni uskutečňují studijní úkoly důstojníci jednotlivých článků organizačních velitelství svazků, u krajských vojenských správ důstojníci a občanští zaměstnanci vojenské správy, kteří patří k organizačním článkům, vytvářejí netabulkový studijní kolektiv taktického stupně (viz **tabulka**). Připomeňme, že tabulka ukazuje pouze základ studijních kolektivů. Konkrétní složení organizačních jednotek i důstojníků stanoví náčelník štábu VO, divize a KVS vzhledem k současné organizační struktuře a tabulkovým funkcím. Jde zde hlavně o svazky druhů vojsk a krajské vojenské správy. Náčelníci těchto organizačních stupňů, u nichž vytvářejí studijní kolektivy, musí dbát na to, aby vyčlenili funkcionáře dané odbornosti (důstojníka, občanského pracovníka vojenské správy) vhodného řešit příslušnou část problematiky.

Správná studijní činnost bude zabezpečena u VO tím, že budou určeny konkrétní odpovědnosti a kompetence jednotlivých příslušníků studií.

Proto:

- operační správa štábu vojenského okruhu koordinuje studijní činnost u okruhu a kontroluje plnění úkolů důstojníků studijního kolektivu operačního stupně, zvláště pak u štábů divizí,
- operační správa územní obrany VO koordinuje a kontroluje plnění úkolů krajskými vojenskými správami,
- správa raketových vojsk a dělostřelectva, ženijního vojska se účastní činnosti studijního kolektivu operačního stupně, navíc kontrolují splnění úkolů u svých podřízených brigád,
- další organizační prvky velitelství okruhu se účastní prací na studijních materiálech a poskytování odborné pomoci důstojníkům štábů svazků a krajských vojenských správ v oblasti příslušné vojenské odbornosti.

U taktického stupně tuto činnost koordinuje operační jednotka ve vztahu k ostatním organizačním jednotkám. Tato činnost zahrnuje:

- určení hlavních směrů studií a metodiku studijní činnosti,
- stanovení studijních a prognostických úkolů a způsobů jejich uskutečnění,
- vytvoření a řízení vypracovávaných studijních témat,
- kontrolu stavu plněných úkolů,
- zabezpečení prováděných studií.

K povinnostem náčelníků jednotek (správ), které se zúčastňují studií patří:

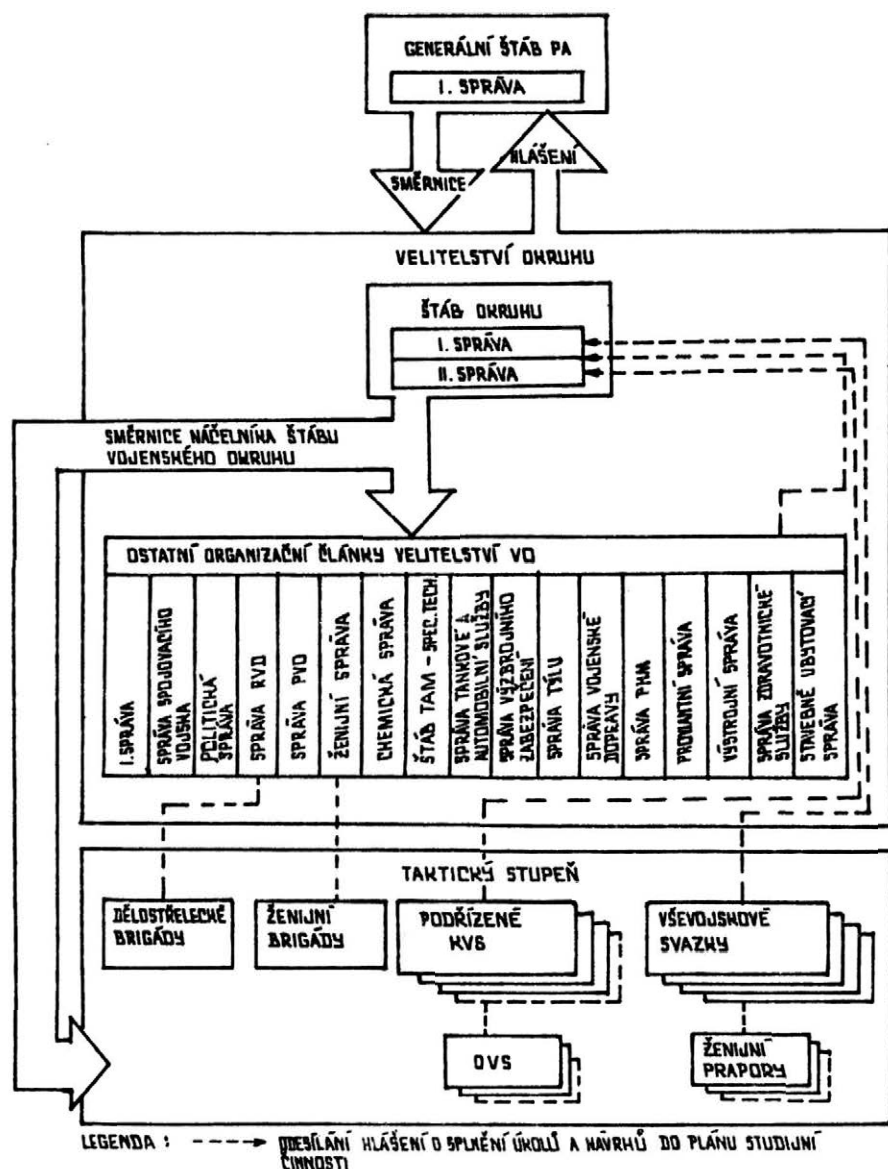
- organizování studijní činnosti u podřízeného funkčního stupně,
- zahrnout k plnění vykonavatelská opatření a směrnice nadřízeného stupně, kontrolovat stav jejich plnění,
- motivování podřízených pro plnění zvláštních studijních úkolů, které uspokojí požadavky vlastního stupně,
- hodnocení podřízených za plnění studijních úkolů,
- uskutečňování všeobecně vzdělávacích opatření vojáků z povolání ke studijní tematice, která má vztah k celé oblasti činnosti (provádět v rámci operačně taktického školení velitelů, štábů, vojsk).

Určitý význam pro pravidelný chod studia má správné řízení této služební činnosti. Je závislé na vydávání nařízení a opatření k plnění studijních a prognostických úkolů, plánování studijních a prognostických cílů rozvoje prostoru válčístě a zabezpečení studijní činnosti.

Celou studijní činnost u vojenského okruhu řídí náčelník štábu okruhu, na taktické úrovni pak náčelník štábu svazku a náčelník krajské vojenské správy. Proto na základě směrnic nadřízeného stupně každý rok do 30. listopadu vydávají směrnice k vedení operačních studií a prognostice rozvoje vlastního prostoru na příští rok. O uváděné problematice je možné si udělat svůj názor shlednutím **obrázku**. Navíc, jaksi pracovní, při respektování materiálů

Tabulka

Organizační stupeň		Organizační články vedoucí operační studie v prostoru válčiště
Operační stupeň (velení vojenského okruhu)	vševojskový štáb	operační správa, průzkumná správa operační správa teritoriálních útvarů, správa spojovacího vojska,
	správa výchovy	organizační, speciální propaganda,
	správa druhů vojsk	RVD, PVO, ženijní, chemická,
	správa technických služeb	štáb technických služeb, tankové a automobilní služby, výzbroje a elektroniky,
	týl vojenského okruhu	štáb týlu, služba vojenské dopravy, služba PHM, proviantská služba, výstrojní služba, zdravotnická služba, stavební a ubytovací služba,
Taktický stupeň	štáb svazku a služeb druhů vojsk	operační oddělení, průzkumné oddělení, spojovací výchovné, náčelník dělostřelectva, náčelník PVO, náčelník ženijní služby, náčelník chemického zabezpečení, technické služby, týl,
	Krajská vojenská správa	operační důstojník, důstojník oddělení výchovy, mobilizační důstojník, důstojník pro dopravní prostředky, inspektor zdravotnické služby.

Obr.

vykonavatelů, stanovují rozsah a způsob kontroly studií u podřízených stupňů, hodnotí kvalitu splněných úkolů podřízenými a hospodaří s prostředky, které tuto oblast zabezpečují. Přímé plnění výše uvedených opatření patří k povinnostem důstojníka, který je příslušníkem operační správy a současně plní roli koordinátora studijní činnosti.

K zabezpečení efektivní činnosti je nutné uskutečňovat stálá opatření v pětiletém cyklu.

1. Listopad posledního roku pětiletého plánu:

- vydání pětiletého plánu operačních studií území vojenského okruhu,
- zaslání výše uvedeného plánu Správě I. generálního štábu Polské armády (GŚPA) a štábům svazků a KVS,
- seznámení náčelníků organizačních správ velení vojenského okruhu s obsahem plánu.

2. Do 15. listopadu každého roku:

- vydání směrnic náčelníka štábu okruhu k vedení operačních studií v příštím roce,
- zaslání směrnic výše uvedeným adresátům,
- poskytnutí údajů operační správě štábu vojenského okruhu o hodnocení splnění studijních úkolů v tomto roce (včetně množství provedených studijních rekonoscací, témat studijních pojednání atd.) a příčin možného opoždění, obsahu studijních úkolů, které jsou plánovány na příští rok, hodnocení vhodnosti studijních pojednání, obsahu požadavků organizačních správ velení VO, jednotlivých velitelství svazků a KVS v oblasti údajů a stupně využití limitu kilometrů pro motorová vozidla i motohodin pro ženíjní techniku.

3. Do konce listopadu třetího roku pětiletky – zpracování vedených operačních studií válčiště na teritoriu vojenského okruhu za minulý rok a zaslání dokumentu Správě I. GŚ PA.

4. Do konce července třetího roku pětiletky jsou předány operační správě VO návrhy studijních úkolů, které by se měly plnit v příštích pěti letech.

5. Do 30. září čtvrtého roku pětiletého plánu pak vypracování a zaslání Správě I. generálního štábu PA:

- organizačně metodické předpoklady a návrh navrhovaných úkolů do Ústředního plánu operačních studií, rozpočtové kalkulace finančních limitů i výši normy kilometrů na dalších pět let,

- výběr témat vypracovaných pro uskutečnění operačních studií prostoru válčiště ozbrojenými silami Polské republiky.

V současné studijní činnosti byly přijaty následující zásady oběhu informací.

● Pro studijní kolektiv u velitelství vojenského okruhu:

- pilné zprávy zadávat k vypracování jednotlivých plánovacích dokumentů operační správě jako služební úkol,
- informace z podřízených štábů svazků a krajských vojenských správ předávat telefonicky, ve zdůvodněných případech písemně,
- obsah informace předávané operační správě se má týkat daného organizačního článku a jemu podřízené funkční úrovně a útvarů,
- dokumentaci studijní činnosti soustřeďovat a uchovávat na tajné spisovně operační správy ve zvláštním uzávěru.

● Pro taktický stupeň:

- přenos pracovních informací v rámci studijního kolektivu uskutečňovat osobním stykem,
- výměnu informací v subordinačním styku vést spojovacími technickými prostředky,
- výměnu studijních materiálů mezi štáby svazků a krajskými vojenskými správami uskutečňovat písemnou formou.

